

بررسی عوامل موثر بر بالا رفتن سن ازدواج در بین دختران شهر اصفهان

سید صمد بهشتی، استادیار دانشگاه یاسوج*
فرشید بهادر، دانش آموخته دانشگاه تربیت مدرس

هدف اصلی این پژوهش بررسی عوامل موثر بر بالا رفتن سن ازدواج در بین دختران شهر اصفهان است. این پژوهش به روش پیمایش انجام گرفته است. به صورت کلی 31/7 درصد از تغییرات ناشی از بالا رفتن سن ازدواج توسط متغیرهای استفاده از رسانه، تحصیلات و مسئولیت پذیری تبیین شده است

مقدمه:

با توجه به اهمیت نهاد خانواده، هر گونه تغییر و تحول در جامعه، نهاد خانواده را نیز تغییر خواهد داد. افزایش سن ازدواج دختران و رواج پدیده مجرد در آنان از جمله تحولاتی است که به دنبال تغییرات کلان در سطح جامعه ایجاد شده است. امروزه وقتی مسئله ازدواج در خانواده ها و در میان جوانان مطرح می شود، اغلب به جای اینکه به ضرورت این امر ببیند، بشنوند، تصویری مبهم و در واقع کوهی از مشکلات و موانع در مقابل دیدگانشان مجسم می شود. مهریه سنگین و مخارج هنگفت خرید طلا و جواهر، هدایا و لباس های گوناگون، هزینه های هنگفت جشن های عقد و عروسی و هزینه اجاره، رهن یا خرید مسکن، بارداری، فقدان شغل و دهها مسئله دیگر خانوادگی، اقتصادی و اجتماعی، مسئله ازدواج جوانان را به تأخیر می اندازد. هدف اصلی این پژوهش بررسی عوامل موثر بر بالا رفتن سن ازدواج در بین دختران شهر اصفهان است.

روش:

این پژوهش به روش پیمایش انجام گرفته است. جامعه ی آماری این تحقیق کل دختران 35 سال به بالای شهر اصفهان است؛ در این پژوهش گردآوری اطلاعات به روش میدانی با استفاده از ابزار پرسشنامه می باشد. 140 نفر به عنوان حجم نمونه محاسبه شده است. جهت انتخاب نمونه معرف جامعه از روش نمونه گیری خوشه ای چندمرحله ای استفاده شد.

بحث و نتیجه گیری:

افزایش سن ازدواج دختران و رواج پدیده مجرد در آنان از جمله تحولاتی است که به دنبال تغییرات کلان در سطح جامعه ایجاد شده است. امروزه وقتی مسئله ازدواج در خانواده ها و در میان جوانان مطرح می شود، اغلب به جای اینکه به ضرورت این امر ببیند، بشند، تصویری مبهم و در واقع کوهی از مشکلات و موانع در مقابل دیدگانشان مجسم می شود. مهریه سنگین و مخارج هنگفت خرید طلا و جواهر، هدایا و لباسهای گوناگون، هزینه های هنگفت جشنهای عقد و عروسی و هزینه اجاره، رهن یا خرید مسکن، بارداری، فقدان شغل و دهها مسئله دیگر خانوادگی، اقتصادی و اجتماعی، مسئله ازدواج جوانان را به تأخیر می اندازد. به صورت کلی 31/7 درصد از تغییرات ناشی از بالا رفتن سن ازدواج توسط متغیرهای استفاده از رسانه، تحصیلات و مسئولیت پذیری تبیین شده است.

یافته ها:

یافته ها حاکی از آن است که بین تحصیلات و بالا رفتن سن ازدواج در بین دختران شهر اصفهان رابطه وجود دارد. اما بین وضعیت شغلی و بالا رفتن سن ازدواج در بین دختران شهر اصفهان رابطه معناداری مشاهده نشد. همچنین بین اعتماد اجتماعی، مسئولیت پذیری، استفاده از رسانه و بالا رفتن سن ازدواج در بین دختران شهر اصفهان رابطه وجود دارد.

نام متغیر	B	S.E	Beta	T	Sig	R	R ²	Adjust R ²
مقدار ثابت	۰.۳۱۳۵	۱۱/۱۲	-	۱۴/۱۱	۰۰۰/۰	۰۶۳/۰	۳۱۷/۰	۳۰۲/۰
استفاده از رسانه	۲۸/۱	۲۰۳/۰	۴۶۴/۰	۳۰/۶	۰۰۰/۰			
تحصیلات	۳۸/۶	۳۰/۱	۳۶/۰	۸۹/۴	۰۰۰/۰			
مسئولیت پذیری	۹۷/۰	۳۰/۰	۲۳۲/۰	۲۳/۳	۰۰۲/۰			

منابع و ماخذ

احمدی، ا. (1389). تنگنا و تاخیر در ایران. تهران: نشر زاهدان.

آزاد ارمنکی، تقی. (1386). جامعه‌شناسی خانواده ایرانی. تهران: انتشارات سیت.

اسکندری جراتی، آ. (1388). بررسی عوامل اجتماعی موثر بر تأخیر سن ازدواج در ایران با تأکید بر استان گلستان. فصلنامه تخصصی جامعه‌شناسی. سال چهارم، شماره سوم، ناشر: دانشگاه آزاد آشتیان.

اعزازی، ش. (1385). جامعه‌شناسی خانواده باتاکید بر نقش ساختار و کارکرد خانواده در دوران معاصر. تهران: انتشارات روشنگران و مطالعات زنان.

امینی، ا. (1390). ازدواج، موانع و راه‌حل‌ها. قم: موسسه بوستان کتاب.

بستان نجفی، ح. (1389). اسلام و جامعه‌شناسی خانواده. قم: انتشارات سبحان

به‌بوزه، ا. (1389). آسیب‌شناسی خانواده. مجله بیوند. شماره 375، صص 24-20.

بوراکبران، الهه؛ محمدرزاده، مینا؛ اکبری، فاطمه؛ سروری عارف، حسین (1394). بررسی علل و عوامل بالا رفتن سن ازدواج و ارتباط آن با عوامل اقتصادی اجتماعی و فرهنگی، اولین همایش ملی راهکارهای توسعه و ترویج علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره و آموزش در ایران.

حسینی، م. (1391). آموزش و مشاوره قبل از ازدواج. تهران: نشر آوی نور.

خواص، امیر و دیگران. (1385). فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی). قم: معارف.

خیری، مرضیه؛ حاجی آقا، مرضیه (1395). بررسی آسیب‌شناختی اجتماعی بالا رفتن سن ازدواج از دیدگاه دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه. مجله مطالعات جامعه‌شناسی. دوره 9، شماره 30، صص 125-138.

درخشان، ب. (1383). موانع و راهکارهای ازدواج. مجموعه مقالات همایش ازدواج دانشجویی، راهکارها و چالش‌ها. کاشان: انتشارات مرسل.

رجبی، ع. (1386). سن ازدواج، عوامل افزایش و راهبردهای کاهش آن. مجله معرفت. شماره 112، صص 154-143.

رحیمی، ا. (1393). آسیب‌شناسی بالا رفتن سن ازدواج. روزنامه جام‌جم، شماره 109271.

ساروخانی، ب. (1385). دایرةالمعارف علوم اجتماعی. تهران: نشر کیهان.

ستاح، احمد. (1366). فرهنگ بزرگ جامع نوین (عربی، فارسی مصوّر). تهران: اسلام.

شجاعی، م. (1384). تحلیل روان شناختی افزایش سن ازدواج و نقش آن در انحرافات اخلاقی جوانان. مجله معرفت. شماره 97، صص 53-46.

صدیق اورعی، غ. (1378). مسایل اجتماعی جوانان. مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.

کاستلز، م. (1380). عصر اطلاعات قدرت و هویت. ترجمه: ح. جاوشیان. تهران: انتشارات طرح نو.

کزابی، یان. (1378). نظریه اجتماعی مدرن از پارسونز تا هابرماس. ترجمه: ع. مخبر. تهران: انتشارات آگاه.

لیتل، د. (1373). تبیین علوم اجتماعی. درآمدی به فلسفه علیالاجتماع. ترجمه: ع. سروش. تهران: نشر صراط.

مجد الدین، ا؛ و دیگران. (1386). بررسی دلایل و آثار افزایش سن ازدواج دختران روستایی در آشتیان. مجله شناخت. شماره 53، صص 375-386.

مصباح بزدی، محمدتقی. (1380). فلسفه اخلاق. تحقیق و نگارش احمدحسین شریفی. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.

محمدپور، علی؛ تقوی، نعمت‌الله (1392). عوامل اجتماعی بالا رفتن سن ازدواج جوانان. مطالعات جامعه‌شناختی. دوره 5، شماره 20، صص 39-53.

محمدی صادق؛ سعید؛ آخوندی، موسی (1394). بررسی عوامل جامعه‌شناختی موثر بر افزایش سن ازدواج جوانان شهر زاهدان. کنفرانس ملی آینده پژوهی، علوم انسانی و توسعه.

محمدی، حمید و مالکی گنجی، اسداله و فتاحی، هوشنگ و سعادت، عبدالرضا. 1396. بررسی جامعه‌شناسی نگرش جوانان به تأثیر عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر در بالا رفتن سن ازدواج (مطالعه موردی شهرستان ارومیه). پنجمین کنگره علمی پژوهشی سراسری توسعه و ترویج علوم تربیتی و روانشناسی، جامعه‌شناسی و علوم فرهنگی اجتماعی ایران، تهران. <https://civilica.com/doc/733307>